

The Presence of Iranian Visual Artists in the World Arena in the Years 2010 to 2020

Sara Parangi¹, Farzaneh Farrokhfar²

¹ M.A., Department of Painting, Faculty of Arts, University of Neyshabur, Neyshabur, Iran. (Graduated Student)

² Associate Professor, Department of Art Research, Faculty of Arts, University of Neyshabur, Neyshabur, Iran. (Corresponding Author)

(Received: 11.06.2023, Revised: 07.07.2023, Accepted: 10.07.2023)
<https://doi.org/10.22075/AAJ.2023.30915.1177>

Abstract:

The opening of the first art college in Iran in 1940 decade and after that, the establishment of the Museum of Contemporary Art in Tehran in 1983 was the beginning of the presence and background of the activities of artists, especially Iranian painters in the world arena. Leading research intends to examine the position of Iranian painters in international art events in the last decade, taking into account the socio-cultural developments in Iran, and to compare this level of presence with artists from neighboring countries. The results show that in the most prestigious international art events between 2010 and 2020, the presence of male painters was more than women, while the average age of female painters was higher than men. The majority of Iranian painters participating in these events resided abroad and were mainly academically educated. The presence of painters is also more significant than that of artists working in various fields of visual arts. Finally, in the last decade, the growth of the participation of young Iranian artists and self-taught painters in the statistical results of world events is evident.

The type of works presented in the selected events shows the presence of 52.7% of artists with paintings and 47.2% of artists with other visual works. The year 2015 shows the highest presence of artists with visual works and paintings compared to other periods, and on the other hand, the years 2016, 2018 and 2020 show a sharp decrease in the display of visual works and paintings. In most events, we see the presence of female artists with a higher average age than male artists. In total, the average age of women was 49 years and men 47 years. The youngest average age for women for the BP Prize event and for men belongs to the Berlin Biennale, and the oldest average age for women belongs to the Sharjah Biennale and for men to the Venice event. The highest average age of women in 2010 and men in 2013 can be seen the lowest average age of men belongs to 2018 and women to 2020. In general, the average age of artists has gradually decreased, which shows the trend of young artists and the new generation towards overseas activities. According to the obtained results, the total number of Iranian artists participating in international events in the mentioned time period is 170, Turkish artists 207 and Indian artists 176 that the artists of Turkey have had a stronger presence than those of Iran and India. The number of male artists from the two countries of Iran and India was more than that of women, but Turkish female artists with 63.28% were more active than men with 36.72%.

Keywords: Iran's Contemporary Art, International Events of Art, Visual Arts, Iranian Painters

¹ Email: saraparangi@gmail.com

² Email: farrokhfar@neyshabur.ac.ir

How to cite: Parangi, S., Farrokhfar, F. (2022). 'The presence of Iranian visual artists in the world arena, in the years 2010 to 2020', Journal of Applied Arts, 2(3),34-51. doi: 10.22075/aaj.2023.30915.1177.

حضور هنرمندان تجسمی ایران در عرصه جهانی،

سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ میلادی*

سارا پرنکی^۱، فرزانه فرخ‌فر^۲

^۱ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، نقاشی، گروه نقاشی، دانشکده هنر، دانشگاه نیشابور، نیشابور، ایران.

^۲ دانشیار، گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر، دانشگاه نیشابور، نیشابور، ایران. (نویسنده مسئول)

(تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۲۱، تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۴/۱۶، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۰۴/۱۹)

<https://doi.org/10.22075/AAJ.2023.30915.1177>

مقاله علمی-پژوهشی

چکیده

تشکیل نخستین دانشکده‌ی هنر ایران در دهه‌ی ۲۰ه.ش و پس از آن، تاسیس موزه‌ی هنرهای معاصر تهران در سال ۱۳۶۲ه.ش سرآغاز حضور و زمینه‌ساز فعالیت هنرمندان تجسمی ایران در عرصه‌ی جهانی بود. پس از این جریان، فعالیت هنرمندان به ویژه نقاشان ایرانی در فستیوال‌ها و رویدادهای بین‌المللی هنر، با افت و خیزهای متفاوت که متأثر از شرایط اجتماعی کشور بوده، ادامه یافت. روش تحقیق این پژوهش، توصیفی-تحلیلی با رویکرد تطبیقی و شیوه گردآوری اطلاعات آن، اسنادی و میدانی است. پژوهش پیش‌رو قصد دارد ضمن در نظر داشتن تحولات فرهنگی اجتماعی ایران به بررسی جایگاه نقاشان ایرانی در رویدادهای بین‌المللی هنر در دهه اخیر بپردازد و این میزان حضور را، به تفکیک جنسیت، حضور در داخل یا خارج از کشور، گروه‌های سنی، نوع تحصیلات ارزیابی نماید و نتایج آن را با هنرمندان کشورهای همسایه قیاس نماید. **مساله پژوهش** بررسی چگونگی حضور هنرمندان تجسمی ایران با تاکید بر نقاشان در رویدادهای بین‌المللی هنر، در فاصله سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ میلادی است. به نظر می‌رسد هنرمندان ایرانی سهم قابل‌توجهی در شرکت در رویدادهای هنری جهان داشته و از این میان، هنرمندان نقاش، حضور پررنگ‌تری در قیاس با دیگر هنرمندان رشته‌های تجسمی به خود اختصاص داده‌اند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که در معتبرترین رویدادهای هنر در فاصله سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹ (۲۰۱۰-۲۰۲۰م)، حضور نقاشان مرد بیشتر از زنان بوده، در حالی که میانگین سنی نقاشان زن نسبت به مردان بیشتر است. اکثریت نقاشان ایرانی شرکت‌کننده در این رویدادها، در خارج از کشور اقامت داشته و عمدتاً دارای تحصیلات آکادمیک بوده‌اند. همچنین حضور نقاشان نسبت به هنرمندانی که در رشته‌های مختلف هنرهای تجسمی فعالیت دارند چشمگیرتر است. در پایان، ذکر این نکته اهمیت دارد که در دهه اخیر رشد مشارکت هنرمندان جوان و نقاشان خودآموخته ایرانی در نتایج آماری رویدادهای جهانی مشهود است؛ هر چند همه‌گیری ویروس کرونا، خلل جدی در این روند ایجاد نمود.

واژه‌های کلیدی: هنر معاصر ایران، رویدادهای بین‌المللی هنر، هنرهای تجسمی، نقاشان ایرانی.

* این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد نویسنده اول (سارا پرنکی) در رشته نقاشی، با عنوان "حضور هنرمندان تجسمی ایران در عرصه جهانی، سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ میلادی" با راهنمایی دکتر فرزانه فرخ‌فر در دانشکده هنر، دانشگاه نیشابور است.

^۱ saraparangi@gmail.com

^۲ farokhfara@neveshabur.ac.ir

شیوه ارجاع به این مقاله: پرنکی، سارا و فرخ‌فر، فرزانه. (۱۴۰۱). حضور هنرمندان تجسمی ایران در رویدادهای هنری جهان، سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ میلادی. نشریه تخصصی هنرهای کاربردی، ۲(۳)، ۵۱-۳۴. DOI: 10.22075/aaj.2023.30915.1177

مقدمه

از دهه گذشته، به‌ویژه بعد از ۲۰ شهریور ۱۳۸۰ تغییر چشمگیری از علاقه جهانی در هنر معاصر ایران در عرصه بین‌المللی و بازار هنر رخ داد. اولین نمایشگاه جامع در تابستان ۱۳۸۰ در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار شد که در شکل‌گیری جریان هنر معاصر ایران، نقش مهمی داشت. به‌دنبال این جریان، اتصال با هنر رایج در صحنه بین‌المللی، به دغدغه‌ای جدی در هنرهای تجسمی ایرانی و تلاش برای برگزاری نمایشگاه‌هایی از هنر ایرانی در خارج از کشور تبدیل شد. گشایش مرزهای فرهنگی، باعث حضور هنرمندان ایرانی، از جمله نقاشان در رویدادهای بین‌المللی هنر و دوسالانه‌ها و برگزاری نمایشگاه‌های گروهی و انفرادی بود (کشمیرشکن، ۲۰۰۷: ۳۴۵-۳۴۳). در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴، فعالیت‌های فرهنگی هنری ایران در فضایی بازتر از قبل انجام شد و از سال ۱۳۹۲ تغییراتی در زمینه هنر ایران شکل گرفت که موج اشتیاق هنرمندان نقاش را برای شرکت در رویدادهای برون‌مرزی افزایش داد. هرچند این اشتیاق با افزایش نرخ ارز، شرایط نامساعد اقتصادی، تشدید تحریم‌های سیاسی و همه‌گیری ویروس کرونا کم‌رنگ شد، تأثیر بسزایی در فعالیت‌های هنرمندان بر جای گذاشت.

هدف از این تحقیق، تبیین جایگاه نقاشان ایرانی در رویدادهای بین‌المللی هنر در سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹ (۲۰۱۰-۲۰۲۰) است که طی آن، ایران شاهد تحولات سیاسی-اجتماعی فراوانی بوده و نتیجه آن، بر هنر نقاشی و چگونگی حضور نقاشان ایرانی در رویدادهای جهانی تأثیر گذاشته است.

پیشینه پژوهش

در بحث رویدادهای بین‌المللی هنر و تبیین جایگاه

هنرمندان معاصر ایران، تحقیقات اندکی انجام شده و پژوهشی همسان با مسئله تحقیق حاضر که حضور نقاشان ایرانی را در رویدادهای بین‌المللی هنر در دهه اخیر بررسی کرده باشد، منتشر نشده است. از جمله تحقیقات مرتبط، کتاب هنر معاصر ایران از کشمیرشکن (۱۳۹۴) است که تازه‌ترین دستاوردهای هنری ایران را در دوره مدرن بررسی کرده است. همچنین در پایان‌نامه رحبانی (۱۳۸۹) با عنوان «نگاهی به نحوه ارائه و نمایش آثار هنری (هنرهای تجسمی به‌ویژه نقاشی) معاصر ایران و جهان»، آنچه در دوران معاصر در زمینه نمایش آثار می‌گذرد، بررسی شده است. مقاله «درآمدی بر نقاشی معاصر ایران»، نوشته گودرزی (۱۳۷۷) به بررسی چگونگی نقاشی معاصر ایران از آغاز تحول تا امروز می‌پردازد. علاوه بر منابع مذکور، دو منبع لاتین موجود است که یکی با عنوان «هنر معاصر ایران» (Keshmirshakan, 2007)، به نگرانی‌ها و گفت‌وگوهای نوظهور حاکم بر جامعه هنری ایران از سال ۱۹۹۷ به‌بعد می‌پردازد و در نهایت، بیان می‌کند که در هر شرایط و محدودیتی، هنر ایرانی راه توسعه خود را پیدا خواهد کرد. مقاله دوم، «پویایی در هنر با تأکید بر هنر ایران» (Böhm, 2018) است که به هنر تحریک‌آمیز غرب و تأثیر آن بر خاورمیانه با تأکید بر هنر ایران، رابطه بین هنر، سیاست و همچنین مزایا و خطرات استراتژی‌های محرک، به‌خصوص در محل نمایش آن‌ها اشاره می‌کند. با مرور منابع موجود به نظر می‌رسد پژوهش حاضر با رویکردی متفاوت، جایگاه هنرمندان نقاش ایرانی را در رویدادهای بین‌المللی هنر مدنظر قرار داده و نتایج جدیدی ارائه می‌کند که راهگشای مسیر آینده و تصمیم‌گیری‌های کلان خواهد بود.

روش پژوهش و جامعه آماری

روش این پژوهش، توصیفی-تحلیلی است. در این پژوهش، هشت رویداد بین‌المللی منتخب در بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹ (۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰) مطالعه شده که با استناد به ماده ۴ آیین‌نامه همایش‌های علمی مصوب معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران (۱۳۹۷/۱۰/۲۲، شماره ۲۶۸۰۸۵)، دارای اعتبار بوده و تحت حمایت نهاد یا مؤسسه‌های علمی یا فرهنگی معتبر قرار دارند و به‌صورت دوره‌ای (سالانه، دوسالانه و غیره) برگزار می‌شوند. مبنای مطالعه و سنجش وضعیت نقاشان ایرانی در رویدادهای جهانی عبارت است از: جنسیت (زن یا مرد)، محل اقامت هنرمند (خارج یا داخل کشور)، میزان تحصیلات، نوع اثر ارائه‌شده و میانگین سنی. شایان ذکر است اطلاعات آماری به‌دست‌آمده در این بخش، از طریق جست‌وجو در منابع کتابخانه‌ای، الکترونیکی و جست‌وجوهای میدانی، شامل مصاحبه و گفت‌وگو با برخی از هنرمندان شرکت‌کننده صورت گرفته است. علاوه بر هنرمندان ایرانی، وضعیت هنرمندانی از کشورهای ترکیه و هند از لحاظ جنسیت و میزان مشارکت در هر رویداد، مورد ارزیابی شده تا مقایسه بهتری برای ارزیابی جایگاه نقاشان ایرانی صورت گیرد.

نقاشی معاصر ایران

پس از جنگ جهانی اول، تحت‌تأثیر اوضاع جهانی و در پی جنبش‌های استقلال‌طلبی و ضداستعماری، ضرورت تغییر ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در بسیاری از جوامع سنتی به وجود آمد. این‌گونه جوامع، معمولاً برای تحولشان، از دنیای صنعتی غرب الگو می‌گرفتند. چنین بود که مدرنیسم، مانند بسیاری از پدیده‌های دیگر، به‌صورت سطحی و

ظاهری در جوامع مزبور رخنه کرد (پاکباز، ۱۳۸۶: ۵۹۱). کشور ایران یکی از این جوامع بود که تأثیر زیادی از هنر غرب پذیرفت. «تأسیس دانشکده هنرهای زیبا در تهران به‌عنوان مهم‌ترین پایه مدرنیسم در ایران خوانده می‌شود. تعدادی از دانشجویان این دانشگاه در اروپا بودند و با بازگشت خود به ایران، مدرنیسم وارد مرحله جدیدی شد و بسیاری از مراکز و انجمن‌های هنری راه‌اندازی و برخی از فعالیت‌های دیگر، مانند برگزاری نمایشگاه‌ها، کنفرانس‌ها و مقالات توسط مطبوعات منتشر گردید و مدرنیسم را در جامعه ایران تثبیت نمود» (بصری، ۲۰۱۷: ۷۹). «از میانه دهه ۱۳۴۰ هنر ایران، شاهد حمایت و همچنین افزایش فعالیت‌ها و رویدادهای هنری (مانند جشنواره‌ها و دوسالانه‌های هنری)، انتشار مجلات و روزنامه‌هایی بود که بخش قابل‌توجهی از محتوای خود را به اخبار و گاه نقد هنر اختصاص می‌دادند. در این میان، هنر مدرن ایران در طول دهه ۱۳۵۰ دوران شکوفایی تازه‌ای را تجربه کرد. تأسیس فضاهاى بزرگ هنری و فرهنگی، برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی و توسعه بازار هنر که تحت حمایت دولت و یا بخش خصوصی صورت می‌گرفت، همگی نیروی تازه‌ای را به حیات فرهنگی تزریق کرد» (کشمیرشکن، ۱۳۹۴: ۱۶۵). «در اوایل دهه ۱۳۷۰ جامعه هنری ایران آشکارا نیازمند برگزاری نمایشگاه‌های جامع بود که طی آن، فعالیت‌ها و گرایش‌های هنری گوناگون پس از انقلاب به نمایش عمومی گذاشته شود. موزه هنرهای معاصر تهران بعد از چندین سال فعالیت نامنظم، شروع به سازمان‌دهی دوسالانه‌ها و سه‌سالانه‌های نظام‌مند کرد که دوسالانه‌های نقاشی، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین آن‌ها بود. اولین دوسالانه نقاشی در پاییز ۱۳۷۰، سیزده سال بعد

نقاشی اختصاص داده شود، محدودند، در این بخش به معرفی رویدادهای بین‌المللی هنرهای تجسمی که نقاشی زیرشاخه‌ای از آن است، پرداخته می‌شود. مهم‌ترین رویدادهای جهانی هنر که از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند و برخی از آن‌ها به‌صورت دوره‌ای برگزار می‌شوند و مدّ نظر مطالعات این پژوهش هستند، عبارت‌اند از: ۱. دوسالانه استانبول^۱؛ ۲. دوسالانه ونیز^۲؛ ۳. سه‌سالانه هنر معاصر آسیا^۳؛ ۴. دوسالانه فلورانس^۴؛ ۵. دوسالانه شارجه^۵؛ ۶. دوسالانه بین‌المللی پکن^۶؛ ۷. دوسالانه برلین^۷؛ ۸. جایزه پرتره^۸ BP.

میزان مشارکت هنرمندان ایرانی برحسب جنسیت

دوسالانه استانبول در بازه زمانی ۲۰۱۰-۲۰۲۰ به‌ترتیب در سال‌های ۲۰۱۱، ۲۰۱۳، ۲۰۱۵، ۲۰۱۷ و ۲۰۱۹ برگزار شده است. در سال ۲۰۱۱م مجموع کل هنرمندان شرکت‌کننده در این رویداد از سراسر جهان، ۱۳۳ هنرمند، گروه و استودیوی هنری، در سال ۲۰۱۳م، ۸۸ هنرمند و مجموعه‌دار، سال ۲۰۱۵م، ۱۰۰ نفر و گروه، سال ۲۰۱۷م، ۵۹ و سال ۲۰۱۹م، ۵۸ هنرمند و مجموعه هستند. نتایج مطالعه گزارش‌های دوسالانه استانبول نشان می‌دهد به‌استثنای سال ۲۰۱۳، در بقیه دوره‌ها، هنرمندان ایرانی شرکت داشته‌اند. از کشور ترکیه در سال ۲۰۱۱م، ۱۰، سال ۲۰۱۳م، ۱۰، سال ۲۰۱۵م، ۱۸، سال ۲۰۱۷م، ۷ و سال ۲۰۱۹م، ۶ نفر در کنار سایر هنرمندان کشورهای مختلف جهان حضور داشته‌اند. تعداد هنرمندان هندی در این رویداد بین‌المللی در سال ۲۰۱۱م، ۱، سال ۲۰۱۳م، ۲، سال ۲۰۱۵م، ۲ و ۲۰۱۷م، ۱ نفر بوده است. در این رویداد، کشور ترکیه در مقایسه با ایران و هند، حضور پررنگ‌تری داشته و

از انقلاب اسلامی برگزار شد» (همان: ۲۲۶). «یکی از اهداف مهمی که در دوسالانه‌های اول و دوم مطرح شد، مشارکت در عرصه بین‌المللی هنر بود» (همان: ۲۳۲). «جریان‌ها و گرایش‌ها و روش‌های هنری جدیدی در اواخر دهه ۱۳۷۰ به وجود آمد. عوامل متعددی بر ایجاد این تغییر و تحولات تازه و پویا در هنر ایران تأثیرگذار بودند. در درجه اول، تعداد هنرمندانی که در طول این دوره به عرصه هنر وارد شدند، نسبت به گذشته طیف گسترده‌تری را شامل می‌شدند. شاید یکی از قابل‌توجه‌ترین تغییرات انجام‌شده در این زمان، پدیداری گروهی فعال از هنرمندان جوان با حضور کاملاً آشکار زنان در میان آن‌ها بود. در درجه دوم، تأسیس و گسترش فعالیت سازمان‌های حامی هنر، نظیر مؤسسات آموزشی، مراکز نمایش آثار هنری، انجمن‌های خصوصی هنرمندان و مجلات هنری، نقشی تأثیرگذار داشت» (همان: ۲۶۷-۲۶۵). بعد از سال ۱۳۸۸ هنر ایران به‌طور شگفت‌انگیزی دچار تغییر شد و بسیاری از هنرمندان، نقش‌های جنسیتی را مورد بررسی قرار دادند (Böhm, 2018: 60-61). این تحولات، نقش مهمی در اف‌ت‌وخیز مشارکت هنرمندان ایرانی در رویدادهای بین‌المللی هنر داشت که در بخش بعد به‌طور تخصصی بررسی می‌شود.

بررسی جایگاه نقاشان ایرانی در رویدادهای بین‌المللی هنر

رویدادهای بین‌المللی هنر معمولاً به‌صورت دوره‌ای و در زمانی مشخص توسط یک جامعه محلی متخصص برگزار می‌شوند و فرصتی را برای نمایش آثار، رقابت، گفت‌وگو و تعامل فرهنگ‌ها فراهم می‌کنند. از آنجاکه تعداد رویدادهای بین‌المللی معتبری که تنها به حوزه

هنرمندان شرکت‌کننده ایرانی و هندی زن و مرد، به نسبت برابر حضور داشته‌اند. در مجموع، تعداد هنرمندان زن شرکت‌کننده از کشور ترکیه در این دوسالانه، بیشتر از هنرمندان مرد است.

دوسالانه و نیز در بخش‌های مختلفی برگزار می‌شود که شامل نمایشگاه مرکزی و غرفه‌هاست. میزان مشارکت غرفه‌ها از سراسر جهان در سال‌های ۲۰۱۱، ۲۰۱۳، ۲۰۱۵، ۲۰۱۷ و ۲۰۱۹ به ترتیب ۷۵، ۸۰، ۸۳، ۸۳ و ۸۷ بوده است. باتوجه به اطلاعات به دست آمده در سال ۲۰۱۵ دو غرفه از کشور ایران و ترکیه حضور داشتند و در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۹ شاهد حضور سه غرفه از کشورهای ایران و ترکیه و هند در کنار غرفه‌های دیگری از کشورهای مختلف سراسر جهان بودیم. در سال ۲۰۱۳ فقط غرفه‌ای از کشور ترکیه و در سال ۲۰۱۷ دو غرفه از ترکیه و کشور هند در این دوسالانه حضور داشتند. سال ۲۰۱۹ هنرمندان شرکت‌کننده از ایران، همگی زن بودند؛ اما نتایج نهایی بررسی‌ها نشانگر این امر است که حضور هنرمندان مرد ایرانی در مقایسه با زنان، بسیار پررنگ‌تر بوده است. در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۷ هنرمندی از ایران حضور نداشته است. در سال ۲۰۱۵ ایران با اختلاف چشمگیری با دو کشور هند و ترکیه، در این دوسالانه شرکت کرده است.

مجموع هنرمندان شرکت‌کننده در سه سالانه آسیا در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ از کشورهای مختلف جهان در سال‌های ۲۰۱۰، ۲۰۱۳، ۲۰۱۶ و ۲۰۱۹ به ترتیب ۱۶۵، ۷۵، ۱۱۸ و ۱۵۸ نفر بوده است. مجموع تعداد هنرمندان شرکت‌کننده مرد ایرانی در سه سالانه آسیا بیشتر از هنرمندان زن بوده است. در سال ۲۰۱۰ تعداد هنرمندان زن بیشتر از مرد بوده و در سال ۲۰۱۳ تمام هنرمندان حضور یافته ایرانی، زن بوده‌اند.

حضور کشور هند در این رویداد، در مقایسه با دو کشور ایران و ترکیه چشمگیرتر بوده و در سه کشور، تعداد هنرمندان شرکت‌کننده مرد بیشتر از هنرمندان زن بوده است.

تعداد هنرمندانی که از رشته‌های مختلف تجسمی از کشورهای مختلف جهان در دوسالانه فلورانس در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ حضور داشته‌اند، در سال‌های ۲۰۱۱، ۲۰۱۳، ۲۰۱۵، ۲۰۱۷ و ۲۰۱۹ به ترتیب ۳۶۸، ۴۳۶، ۴۹۹ و ۵۱۶ نفر بوده است. در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۹ زنان و مردان ایرانی با تعداد برابر حضور داشته‌اند و در سال ۲۰۱۷ حضور بیشتر زنان با اختلاف چشمگیری با مردان بوده است. نمودار، نشانگر حضور پررنگ‌تر کشور ترکیه در مقایسه با دو کشور هند و ایران در این رویداد بین‌المللی است. تعداد هنرمندان شرکت‌کننده زن در مقایسه با مرد در این سه کشور بیشتر است. در کشور ترکیه، حضور هنرمندان زن با اختلاف چشمگیری با هنرمندان مرد دیده می‌شود.

در دوسالانه شارجه، در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ تعداد هنرمندانی که از رشته‌های مختلف هنرهای تجسمی از کشورهای جهان شرکت کرده‌اند، در سال‌های ۲۰۱۱، ۲۰۱۳، ۲۰۱۵، ۲۰۱۷ و ۲۰۱۹ به ترتیب ۸۹، ۱۱۷، ۵۵، ۷۲ و ۲۳ نفر بوده است. در سال ۲۰۱۳ از کشور ایران فقط هنرمندان زن در این دوسالانه حضور داشته‌اند؛ اما در سال ۲۰۱۱ مردان با اختلاف زیادی در مقایسه با زنان دیده می‌شوند. حضور کشور هند در این رویداد بین‌المللی از دو کشور ایران و ترکیه پررنگ‌تر بوده است. در این بازه زمانی، ایران با ۱۷ هنرمند از رشته‌های مختلف تجسمی، هند با ۲۰ و ترکیه با ۱۰ هنرمند در کنار سایر هنرمندان جهان به رقابت نشسته‌اند. تعداد هنرمندان مرد در دو

۲۰۱۸، ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ترتیب ۵۳، ۵۰، ۵۱، ۷۷، ۵۵، ۵۵، ۸۰، ۵۳، ۸۸، ۴۴ و ۴۸ نفر بوده است.

باتوجه به اطلاعات به دست آمده از رویداد جایزه پرتیه BP در سال‌های ۲۰۱۲، ۲۰۱۴، ۲۰۱۸، ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ هیچ هنرمند نقاشی از کشور ایران حضور نداشته است. در مجموع، تعداد نقاشان ایرانی زن ۳ نفر و مرد ۵ نفر است. هنرمند نقاشی از کشور هند در این بازه زمانی حضور نداشته و حضور نقاشان ایرانی در مقایسه با نقاشان کشور ترکیه چشمگیرتر بوده است (جدول ۱).

باتوجه به نتایج به دست آمده، مجموع هنرمندان ایرانی شرکت کننده مرد در بازه زمانی ذکر شده در این هشت رویداد، ۸۹ نفر بوده است. در نمودار ۲ مجموع هنرمندان مرد در هر دوره به طور جداگانه مشخص شده است. سال ۲۰۱۵ شاهد حضور بیشترین تعداد هنرمند مرد از کشور هند و ایران و در سال ۲۰۱۱ از ترکیه هستیم. سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۲۰ هیچ هنرمند مردی از کشور ایران و همچنین سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ هیچ هنرمندی از هند حضور نداشته است (نمودار ۱). مجموع هنرمندان زن ایرانی ۸۱ نفر بوده است. بیشترین تعداد هنرمند از هند و ایران مربوط به سال ۲۰۱۵ و از کشور ترکیه مربوط به سال ۲۰۱۱ است. سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۸ هیچ هنرمند زنی از کشور ترکیه و ایران حضور نداشته است (نمودار ۲).

میزان مشارکت هنرمندان ایرانی برحسب محل اقامت (داخل یا خارج از کشور)

بررسی دوسالانه استانبول نشان می‌دهد هنرمندان ایرانی خارج از کشور، حضور چشمگیری در مقایسه با هنرمندان داخل ایران داشته‌اند و تنها دوره حضور هنرمندان داخل کشور مربوط به سال ۲۰۱۱ است.

کشور ایران و هند بیشتر از هنرمندان زن و در کشور ترکیه تعداد مردان و زنان برابر بوده است.

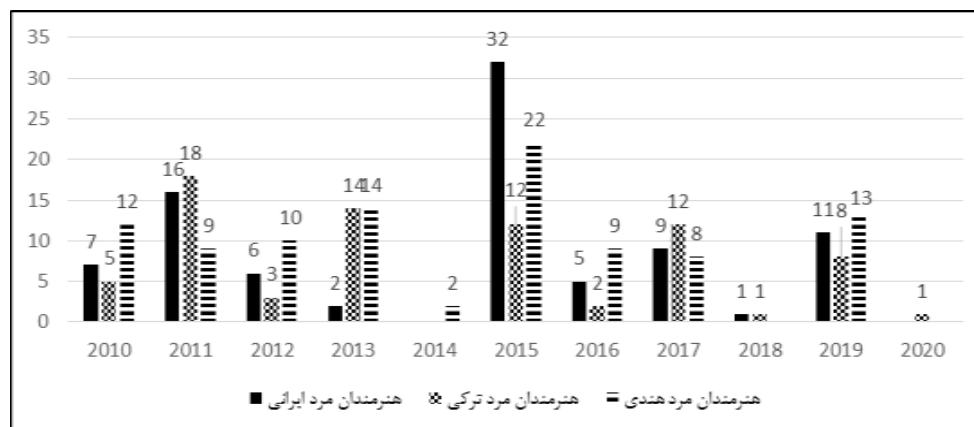
در رویداد پکن، تعداد هنرمندان ایرانی از رشته‌های مختلف تجسمی که در این دوسالانه، آثارشان انتخاب شده، در سال‌های ۲۰۱۰، ۲۰۱۲، ۲۰۱۵، ۲۰۱۷ و ۲۰۱۹ به ترتیب ۱۱، ۱۴، ۱۰، ۷ و ۶ نفر بوده است. در این رویداد، دو نقاش ایرانی در دو دوره، یک هنرمند در پنج دوره و هنرمند دیگری در سه دوره حضور داشته‌اند. مجموع تعداد هنرمندان شرکت کننده زن و مرد به ترتیب ۲۵ و ۲۳ نفر بوده است. نمودار، نشانگر حضور پررنگ تر کشور هند در مقایسه با ایران و ترکیه در این دوسالانه بین‌المللی است. تعداد هنرمندان شرکت کننده زن در کشور ایران و ترکیه بیشتر از هنرمندان مرد و در کشور هند، حضور مردان بسیار چشمگیر و تقریباً دوبرابر زنان است.

در دوسالانه برلین، تعداد کل هنرمندان جهان از رشته‌های مختلف تجسمی که در این دوسالانه شرکت داشته‌اند، در سال‌های ۲۰۱۰، ۲۰۱۲، ۲۰۱۴، ۲۰۱۶، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ به ترتیب ۴۵، ۴۳، ۵۳، ۶۹، ۴۷ و ۷۵ نفر بوده است. در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ از کشور ایران هیچ هنرمندی حضور نداشته است. تعداد هنرمندان کشور هند و ترکیه در این رویداد بین‌المللی، برابر و بیشتر از ایران بوده است. حضور هنرمندان مرد و زن از کشور ایران در رشته‌های مختلف تجسمی، برابر و در کشور هند تعداد زنان بیشتر از هنرمندان مرد است. در کشور ترکیه، مردان حضور پررنگ تری از زنان داشته‌اند.

تعداد هنرمندانی که از سراسر جهان، آثار نقاشی‌شان به رویداد سالانه BP، راه یافته، در سال‌های ۲۰۱۰، ۲۰۱۱، ۲۰۱۲، ۲۰۱۳، ۲۰۱۴، ۲۰۱۵، ۲۰۱۶، ۲۰۱۷،

سه سالانه هنر آسیا نیز میزان حضور هنرمندان داخل کشور بسیار چشمگیرتر از هنرمندان ایرانی خارج از کشور است. تنها دوره حضور هنرمندان خارج از کشور، سال ۲۰۱۹ به تعداد ۱ نفر است.

اطلاعات به دست آمده در **رویداد ونیز** بیانگر این است که درصد بیشتری از هنرمندان شرکت کننده در این رویداد، در داخل ایران اقامت داشته اند. در سال های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۷ هنرمندی از ایران دیده نشده است. در

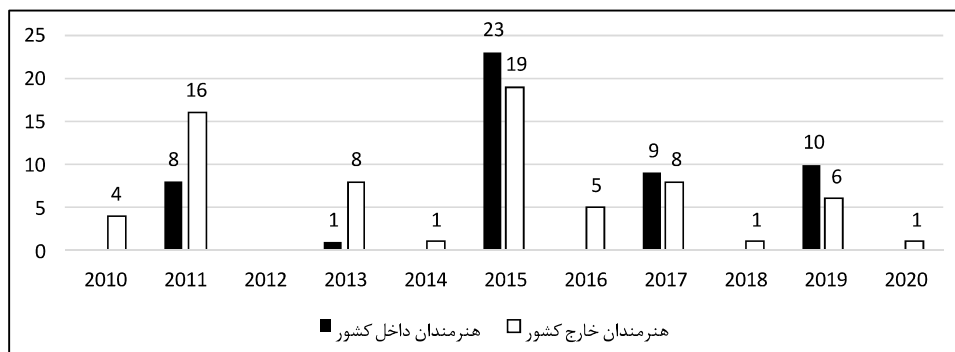
نمودار ۱- میزان مشارکت هنرمندان مرد ایرانی در قیاس با ترکیه و هند در رویدادهای بین المللی هنر (منبع: نگارندگان)

در خصوص جایگاه هنرمندان ایرانی بر اساس محل اقامت در رویدادهای بین المللی هنر، ۶۹ نفر از آنها خارج از کشور و ۵۱ نفر داخل ایران بوده اند. از مجموع ۱۷۰ هنرمند ایرانی که در این هشت رویداد حضور داشته اند، متأسفانه درباره ۵۰ هنرمند در این بخش اطلاعاتی یافت نشد. با استناد به نمودار ۳، بیشترین حضور هنرمندان ایرانی شرکت کننده خارج از کشور در سال ۲۰۱۵ و کمترین آنها در سال های ۲۰۱۴، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ بوده است. حضور هنرمندان داخل کشور در سال ۲۰۱۵ با ۲۳ نفر، بیشترین بوده و در سال های ۲۰۱۰، ۲۰۱۴، ۲۰۱۶، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ از داخل کشور و در سال ۲۰۱۰ از خارج کشور، هیچ هنرمندی از ایران در رویدادهای بین المللی حضور نداشته است (نمودار ۳).

همچنین بررسی **دوسالانه فلورانس** بیانگر این است که هنرمندان داخل کشور، حضوری پررنگ تر از هنرمندان مقیم خارج از کشور داشته اند. سال ۲۰۱۷ بیشترین تعداد هنرمندان از داخل کشور را نشان می دهد. از آنجاکه اطلاعات مربوط به هنرمندان شرکت کننده در این بخش، از **دوسالانه پکن** کامل نبود، از آوردن آمار و ارقام صرف نظر شد. در **رویداد شارجه**، داده ها نشان می دهد حضور هنرمندان داخل کشور کم رنگ تر از هنرمندان مقیم خارج از کشور بوده و فقط در سال ۲۰۱۱ هنرمندان از داخل کشور حضور داشته اند. در این بازه زمانی، در **دوسالانه برلین** و **جایزه پرتو BP** هنرمندان ایرانی که از رشته های مختلف تجسمی در این رویداد حضور یافته اند، همگی در خارج از کشور اقامت داشته اند (جدول ۲).

جدول ۲- میزان مشارکت هنرمندان ایرانی در رویدادهای بین‌المللی هنر برحسب محل اقامت (داخل یا خارج از کشور) (منبع: نگارندگان)

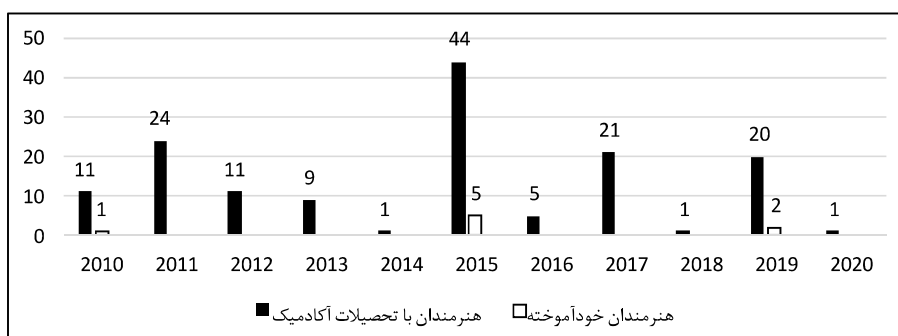
											سال/ساله
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	هنرمندان داخل کشور
-	۳	-	-	-	۱۸	-	-	-	۳	-	هنرمندان داخل کشور
-	۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	هنرمندان داخل کشور
-	۶	-	۹	-	۵	-	۱	-	۲	-	هنرمندان داخل کشور
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	-	هنرمندان داخل کشور
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	هنرمندان داخل کشور
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	هنرمندان داخل کشور
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	هنرمندان داخل کشور

نمودار ۳- میانگین میزان مشارکت هنرمند ایرانی بر حسب محل اقامت (منبع: نگارندگان)

سال‌های ۲۰۱۰، ۲۰۱۵ و ۲۰۱۹ هنرمندان خودآموخته در رویدادها شرکت داشته‌اند. در مجموع، در سال ۲۰۱۵ در مقایسه با دوره‌های دیگر، هنرمندان خودآموخته با تعداد بیشتری حضور داشته‌اند (نمودار ۴).

مجموع هنرمندانی که با تحصیلات دانشگاهی هنر در هشت رویداد بین‌المللی حضور داشته‌اند، ۱۴۸ و هنرمندان خودآموخته ۸ نفر بوده است. متأسفانه درباره ۲۳ هنرمند، اطلاعاتی به دست نیامد. نمودار زیر، نشانگر این نکته است که در سال ۲۰۱۵ حضور هنرمندان با تحصیلات دانشگاهی چشمگیر و در

نمودار ۴- میانگین میزان مشارکت هنرمندان ایرانی برحسب میزان تحصیلات (منبع: نگارندگان)

آینه و شیشه است. بیشتر هنرمندان ایرانی شرکت‌کننده در سه‌سالانه آسیا با آثار تجسمی حضور یافته و کسانی که اثر نقاشی ارائه داده‌اند، تعدادشان کمتر است. این هنرمندان نقاش از مواد و مصالح گوناگونی از جمله شیشه، مهره، ملیل و پارچه و رنگ و روغن برای خلق آثار خود استفاده کرده‌اند. در دوسالانه فلورانس، تعداد هنرمندانی که با آثار نقاشی در سال ۲۰۱۷ شرکت کرده‌اند، ۱۰ نفر و تعداد هنرمندان با دیگر آثار تجسمی ۱ نفر بوده است. تکنیک‌های مختلفی از جمله رنگ و روغن، اکریلیک، کلاژ روی بوم، جوهر روی کاغذ و ترکیب مواد در آثار نقاشان شرکت‌کننده در این رویداد دیده می‌شود. اطلاعات به‌دست‌آمده از رویداد شارجه نشان می‌دهد تعداد هنرمندان نقاش با اثر نقاشی در این رویداد بین‌المللی، بسیار کمتر از هنرمندانی است که با آثار دیگر رشته‌های تجسمی حضور داشته‌اند. در سال

میزان مشارکت هنرمندان ایرانی برحسب نوع اثر ارائه‌شده

بررسی‌ها نشان می‌دهد تعداد هنرمندان ایرانی که با آثار نقاشی در رویداد استانبول در کنار هنرمندان سایر کشورهای جهان حضور یافته‌اند، حدوداً یک‌دوم هنرمندانی هستند که در دیگر رشته‌های تجسمی شرکت کرده‌اند. آثار انتخابی سه هنرمند نقاش در این دوسالانه با تکنیک‌های رنگ و روغن و اکریلیک و مداد روی بوم و کتان، ترکیب پرینت، مرکب و رنگ لاک‌ی روی تخته نمایش داده شده است. در دوسالانه ونیز در سال ۲۰۱۹ هنرمندی از ایران با اثر نقاشی حضور نداشته است. تکنیکی که در آثار نقاشان دعوت‌شده و آثار نمایش داده شده توسط غرفه‌ها صورت گرفته، شامل رنگ و روغن و اکریلیک روی بوم، تلفیق چاپ سیلک و اکریلیک، نقوش سنتی و هندسی با تکه‌های

رویداد، رنگ و روغن و اکریلیک روی بوم است. در **دوسالانه برلین**، سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ هنرمندانی با اثر نقاشی که به صورت ترکیب مواد اجرا شده، سال ۲۰۱۶ یک هنرمند در پشت صحنه و در ۲۰۱۴ هنرمندی با اثر چیدمان حضور داشته‌اند. در رویداد **جایزه پرتره BP** تمامی آثار راه‌یافته، نقاشی بوده است (جدول ۴).

۲۰۱۱ تعداد هنرمندانی که با آثار نقاشی شرکت کرده‌اند، بیشتر و در سال ۲۰۱۳ به نسبت برابر با هنرمندانی است که با دیگر آثار هنری حضور یافته‌اند. نقاشان ایرانی، آثاری با رنگ و روغن و کلاژ و استفاده از مواد و مصالح شیشه و آینه خلق کرده‌اند. هنرمندانی که با آثار نقاشی در **دوسالانه پکن** حضور یافته‌اند، بیشتر از هنرمندان دیگر آثار تجسمی هستند. تکنیک بیشتر آثار نقاشی انتخابی در این

جدول ۴- میزان مشارکت هنرمندان ایرانی در رویدادها بین‌المللی هنر، برحسب نوع اثر ارائه‌شده (منبع: نگارندگان)

ردیف	آثار تجسمی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱	آثار تجسمی	-	۴	-	-	-	۱	-	-	-	-	-	-
۲	آثار تجسمی	-	۵	-	-	-	۲۰	-	-	-	-	-	-
۳	آثار تجسمی	۱	-	-	۲	-	-	۳	-	-	-	-	-
۴	آثار تجسمی	-	۱	-	۱	-	۳	-	۱	-	۳	-	-
۵	آثار تجسمی	-	۳	-	۱	-	۴	-	۱	-	-	-	-
۶	آثار تجسمی	۳	-	۳	-	-	۳	-	-	-	۲	-	-
۷	آثار تجسمی	-	-	-	۱	-	۱	-	-	-	-	-	۱

سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۲۰ همه هنرمندان با آثار تجسمی حضور داشته‌اند (نمودار ۵).

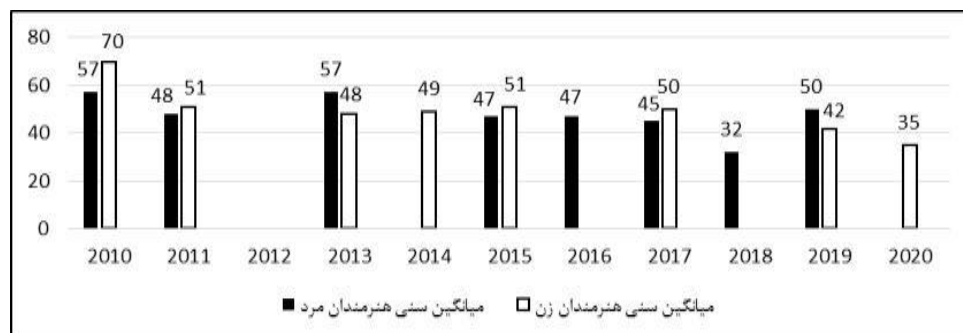
میزان مشارکت هنرمندان ایرانی بر اساس میانگین سنی

بر اساس مطالعات انجام‌شده، میانگین سنی هنرمندان شرکت‌کننده مرد در **دوسالانه استانبول** در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰، ۴۶ و هنرمندان زن ۴۵ سال

باتوجه به نتیجه به‌دست‌آمده از بررسی آثار راه‌یافته به هشت رویداد بین‌المللی، در مجموع، ۸۵ هنرمند ایرانی با آثار نقاشی و ۷۶ نفر با آثار دیگری از هنرهای تجسمی حضور داشته‌اند. از کیفیت آثار نه هنرمند ایرانی، اطلاعاتی در دسترس نیست. همان‌طور که نمودار نشان می‌دهد، در سال ۲۰۱۵ بیشترین تعداد هنرمندان با آثار نقاشی و تجسمی دیده می‌شوند. در سال ۲۰۱۸ یک هنرمند با اثر نقاشی بوده و در

هنرمندان زن با ۳۵ سال در ۲۰۲۰ در نمودار نمایش داده شده است (نمودار ۶). از بین رویدادهایی که در این پژوهش بررسی شده، تنها دوسالانه پکن در سال ۲۰۱۲ برگزار شده که متأسفانه اطلاعات کافی درباره مشخصات سنی هنرمندان ایرانی در دسترس نبود؛ به همین دلیل، از آوردن اعداد و آمار در نمودار خودداری شده است.

از مجموع ۱۷۰ هنرمند ایرانی شرکت‌کننده در هشت رویداد منتخب، اطلاعات مربوط به تاریخ تولد ۵۰ هنرمند در دسترس نبوده است. بیشترین میانگین سنی هنرمندان ایرانی زن در سال ۲۰۱۰، ۷۰ سال و هنرمندان مرد با ۵۸ سال مربوط به ۲۰۱۳ است. کمترین میانگین سنی شرکت‌کنندگان مرد در رویدادهای بین‌المللی سال ۲۰۱۸، ۳۲ سال و

نمودار ۶- میانگین سنی هنرمندان ایرانی شرکت‌کننده در رویدادهای بین‌المللی هنر (منبع: نگارندگان)

پژوهش، با در نظر گرفتن شرایط سیاسی-اجتماعی ایران، عبارت است از:

- در بررسی رویدادهای منتخب، تعداد هنرمندان مرد با ۵۲/۳۵ درصد مشارکت، بیشتر از تعداد زنان با ۴۷/۶۵ درصد بوده است. در سال ۲۰۱۰ در مقایسه با ۲۰۱۱، حضور مردان، کمتر و زنان روندی ثابت داشته که این وضعیت تا سال ۲۰۱۲ ادامه دار بوده است. در سال‌های ۲۰۱۰، ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ مشارکت چشمگیر زنان به‌ویژه در سال ۲۰۱۳ در مقایسه با مردان مشهود است. متأسفانه از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴ شاهد روند نزولی مشارکت زنان و مردان در رویدادهای بین‌المللی هستیم که احتمالاً با افزایش نرخ ارز و تشدید تحریم‌های سیاسی مرتبط است. آمارها نشان می‌دهد از سال ۲۰۱۴ حضور مردان و زنان هنرمند در عرصه

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی جایگاه نقاشان ایرانی در رویدادها و جشنواره‌های بین‌المللی هنر در دهه اخیر صورت گرفته است. بدین منظور، پس از بررسی تاریخ تحولات فرهنگی-هنری نقاشی معاصر ایران، جایگاه نقاشان ایرانی در هشت رویداد بین‌المللی هنر در بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹ تحلیل شد. در مجموع، تعداد ۱۷۰ هنرمند ایرانی شرکت‌کننده در رویدادهای بین‌المللی منتخب هنر شناسایی شدند که وضعیت آن‌ها در پنج گروه جنسیت، محل اقامت، میزان تحصیلات، نوع آثار ارائه شده و میانگین سنی، تفکیک و ارزیابی شد و در بخش جنسیت، با دو کشور هند و ترکیه مقایسه گردید. نتایج مربوط به هر قسمت با نمودار ترسیم شد. مهم‌ترین نتایج به‌دست‌آمده در این

بین‌المللی افزایش یافته است، هر چند در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۸ روند کاهشی دیده می‌شود.

- در بازه زمانی مدّ نظر این پژوهش، حضور هنرمندان ایرانی از داخل کشور ۴۲/۵ درصد و از خارج کشور ۵۷/۵ بوده که سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۳ روند صعودی حضور هنرمندانی را که خارج از کشور زندگی می‌کنند، نشان می‌دهد. در سال‌های ۲۰۱۴، ۲۰۱۶، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ همه هنرمندان شرکت‌کننده، در خارج از کشور سکونت داشته‌اند که احتمالاً ناشی از افزایش نرخ ارز و شرایط سخت فعالیت‌های برون‌مرزی هنرمندان داخل کشور است. در مجموع، از سال ۲۰۰۹ به بعد، فعالیت‌های هنری در داخل کشور با روند نزولی همراه بوده است؛ اما از سال ۲۰۱۴ در زمینه هنر، تغییرات امیدبخشی رخ داد و اشتیاق هنرمندان داخل ایران برای شرکت در رویدادهای بین‌المللی هنر افزایش یافت که اوج حضور آن‌ها در سال ۲۰۱۵ کاملاً مشهود است. باتوجه به آمار به دست آمده، سال‌های ۲۰۱۴، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ کمترین تعداد هنرمندان و روند ثابت را نشان می‌دهد.

- حضور هنرمندان با تحصیلات دانشگاهی هنر با ۹۴/۸۸ درصد، اختلاف زیادی را در مقایسه با هنرمندان خودآموخته با ۵/۱۲ درصد نشان می‌دهد. در سال ۲۰۱۱ بیشترین مشارکت تعداد هنرمندان تحصیل کرده را شاهد هستیم؛ به طوری که در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳ تنها یک هنرمند خودآموخته در این رویدادها شرکت کرده است. از سال ۲۰۱۳ به بعد، بیشتر هنرمندان شرکت‌کننده در رویدادها دارای تحصیلات دانشگاهی بوده‌اند، به استثنای سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۹ که هنرمند خودآموخته هم دیده می‌شود. در مجموع، رشد فعالیت هنرمندان خودآموخته مشهود است.

- نوع آثار ارائه شده در رویدادهای منتخب، نشان از حضور ۵۲/۷ درصدی هنرمندان با آثار نقاشی و ۴۷/۲ درصدی هنرمندان با دیگر آثار تجسمی دارد. سال ۲۰۱۵ بیشترین حضور هنرمندان با آثار تجسمی و نقاشی را در مقایسه با دوره‌های دیگر نشان می‌دهد و در مقابل، سال‌های ۲۰۱۶، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ کاهش شدید نمایش آثار تجسمی و نقاشی، نمایان است.

- در بیشتر رویدادها شاهد حضور هنرمندان زن با میانگین سنی بیشتر از هنرمندان مرد هستیم. در مجموع، میانگین سنی زنان ۴۹ و مردان ۴۷ سال بوده است. جوان‌ترین میانگین سنی زنان مربوط به رویداد جایزه BP بوده و در مردان به دوسالانه برلین تعلق دارد. پیرترین میانگین سنی زنان به دوسالانه شارجه و مردان به رویداد ونیز مربوط می‌شود. بیشترین میانگین سنی زنان در ۲۰۱۰ و مردان در ۲۰۱۳ دیده می‌شود. کمترین میانگین سنی مردان و زنان به ترتیب مربوط به سال ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ است. در مجموع، میانگین سنی هنرمندان به تدریج کمتر شده است که نشان از گرایش هنرمندان جوان و نسل جدید به فعالیت‌های برون‌مرزی دارد.

باتوجه به نتایج به دست آمده، تعداد کل هنرمندان ایرانی شرکت‌کننده در رویدادهای بین‌المللی در بازه زمانی ذکر شده ۱۷۰ نفر، هنرمندان ترکی ۲۰۷ و هنرمندان هندی ۱۷۶ نفر است که هنرمندان کشور ترکیه در مقایسه با ایران و هند، حضور پررنگ‌تری داشته‌اند. تعداد هنرمندان مرد از دو کشور ایران و هند از زنان بیشتر بوده است؛ ولی هنرمندان زن ترکی با ۶۳.۲۸ درصد در مقایسه با مردان با ۳۶.۷۲ درصد، حضور فعال‌تری داشته‌اند (جدول ۶).

جدول ۶- میزان مشارکت هنرمندان ایران، ترکیه و هند در هشت رویداد بین‌المللی برحسب جنسیت ۲۰۱۰-۲۰۲۰ (منبع: نگارندگان)

هنرمندان مرد	هنرمندان زن	درصد مردان	درصد زنان	کل هنرمندان

- در پایان، باتوجه به اطلاعات به‌دست‌آمده، این‌گونه به نظر می‌رسد که در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰، سال ۲۰۱۵ دوره اوج حضور هنرمندان ایرانی در هشت رویداد بین‌المللی هنر بوده است. در سال‌های ۲۰۱۴، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۰ با افت شدید حضور هنرمندان ایرانی

پی‌نوشت‌ها

۱. بنیاد فرهنگ و هنر استانبول (IKSV)، دوسالانه استانبول را در سال ۱۹۸۷ برپا کرد. این دوسالانه، جزء جامع‌ترین رویدادهای بین‌المللی هنر است که نقش مهمی در معرفی هنرمندان معاصر در سراسر جهان دارد (URL:1).
۲. دوسالانه ونیز با بیش از ۱۲۰ سال سابقه، یکی از معتبرترین جشنواره‌های اروپاست که از سال ۱۸۹۵ آغاز به کار کرد. این رویداد بین‌المللی هر دو سال یک بار، در ماه مه برگزار می‌شود و تا ماه نوامبر ادامه دارد (URL:2).
۳. گالری هنر کوئینزلند از ۱۹۹۳ شروع به کار کرد. این سه‌سالانه به پرچمدار نمایشگاه بین‌المللی هنر معاصر تبدیل شده و تنها مجموعه بزرگ جهان است که بر هنر آسیا، اقیانوس آرام و استرالیا متمرکز است (URL:3).
۴. بزرگ‌ترین نمایشگاه هنر معاصر در فلورانس است که در سال ۱۹۹۷ تأسیس شد. هیئت داوران بین‌المللی، متشکل از مورخان هنری و منتقدان است که جایزه Lorenzo il Magnifico و Lifetime Achievement را به بهترین هنرمندان و مؤسساتی که به اوج دستاورد هنری رسیده‌اند، اهدا می‌کند (URL:5).
۵. این رویداد در سال ۱۹۹۳ از یک نمایشگاه سنتی به یک رویداد شناخته‌شده بین‌المللی تبدیل شد. اداره فرهنگ و اطلاعات شارجه حامی این دوسالانه است که در ماه مارس، هر دو سال یک بار برگزار می‌شود (URL: 4).
۶. این دوسالانه در سال ۲۰۰۲ با همت و حمایت مالی CFLAC، شهرداری پکن و انجمن هنرمندان چین، با هدف ایجاد جهانی سرشار از صلح و توسعه از طریق بیان هنری ایجاد شد. بیشتر رشته‌های این رویداد، نقاشی و مجسمه‌سازی است (URL: 6).
۷. این دوسالانه یکی از مهم‌ترین رویدادهای جهان معاصر محسوب می‌شود که در سال ۱۹۹۸ شروع به فعالیت کرد و به‌طور مداوم توسط مخاطبان مشتاق به‌عنوان یک نمایشگاه خاص تحسین می‌شود. این رویداد با حمایت بنیاد فرهنگی فدرال آلمان (Kulturstiftung des Bundes) هر دو سال یک بار، در ماه سپتامبر در برلین برگزار می‌شود (URL:7).
۸. این رویداد از معتبرترین مسابقات نقاشی جهان است که در سال ۱۸۵۶ در گالری پرتره ملی لندن برگزار شد. در این رویداد، بهترین نقاشی پرتره در دوره معاصر معرفی می‌شود. این رویداد با هدف ترغیب هنرمندان به توسعه و توجه به پرتره در آثارشان فعال است (URL: 8).

فهرست منابع

- - پاکباز، رویین (۱۳۸۶)، دایره‌المعارف هنر، تهران: فرهنگ معاصر.
- - رحبانی، سیده‌سمیرا (۱۳۸۹)، نگاهی به نحوه ارائه و نمایش آثار هنری (هنرهای تجسمی به‌ویژه نقاشی) معاصر در ایران و جهان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده هنرهای تجسمی و کاربردی، دانشگاه اصفهان.
- - رسولی، محمدرضا، کیومرثی، پریسا (۱۳۹۸)، سیاست‌گذاری نمایش سنتی در تئاتر معاصر ایران، تهران: سمینار نوزدهمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی، بازیابی شده در <https://theater.farhang.gov.ir/fa/news> تاریخ بازیابی (۱۴۰۰/۰۱/۰۲)
- - کشمیرشکن، حمید (۱۳۹۴)، هنر معاصر ایران، ریشه‌ها و دیدگاه‌های نوین، تهران: شابک.
- - گودرزی، مصطفی (۱۳۷۷)، درآمدی بر نقاشی معاصر ایران، مطالعات هنرهای تجسمی، ۲: ۵۸-۶۹.
- - _____ (۱۳۹۷)، آیین‌نامه همایش‌های علمی، معاونت پژوهشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری ایران، مصوبه ۱۳۹۷/۱۰/۲۲، شماره ۲۶۸۰۸۵.
- Basiri, F. (2017), Modernism in Persian Painting and Studying Cubism Art Style in the Art Works of This Era, the Turkish Online Journal of Design, Art and Communication, 7(1): 77-86.
- Böhm, J. (2018), The provocation in art as a political and social act with a focus on Iran, Master thesis of the Master in Estudos Curatoriais with Prof. Nuno Alexandre Coimbra Crespo as supervisor, Universidade de Coimbra, Colégio das Artes.
- Hillman-Chartrand, Harry (1986), Cultural economics. A Cross-Cultural Comparison of Support to the Arts, Vancouver.
- Keshmirshekan, H. (2007), Contemporary Iranian art: the emergence of new artistic discourses, Iranian Studies, 40 (3), 335-366.
- UN:Human Rights Watch(2008): Hold Ahmadinejad Accountable for Iran Rights Crisis,(September 18, 2008), Retrieved September 21, 2008: <https://www.hrw.org/news/2008/09/17/un-hold-ahmadinejad-accountable-iran-rights-crisis>.

منابع اینترنتی:

- Website: Biennial Foundation,
URL 1: www.biennialfoundation.org/biennials/istanbul-biennial (Retrieved: 2020/02/09)
- Website: La Biennale di Venezia,
URL2: www.labiennale.org/en/history (Retrieved: 2020/02/08)
- Website: Biennial Foundation,
URL 3: www.biennialfoundation.org/biennials/asia-pacific-triennial-of-contemporary-art/ (Retrieved: 2020/02/12)
- Website: Biennial Foundation,
URL 4: www.biennialfoundation.org/biennials/sharjah-biennial (Retrieved: 2020/03/8)
- Website: Florence Biennale,
URL 5: www.florencebiennale.org/en/biennale/ (Retrieved: 2020/02/13)
- Website: Beijing International Art Biennale,
URL 6: www.bjbiennale.com.cn/en/ (Retrieved: 2020/02/09)
- Website: Berlin Biennale,
URL 7: www.Berlinbiennale.de/en/news (Retrieved: 2020/02/05)
- Website: National Portrait Gallery,
URL 8: www.npg.org.uk/whatson/exhibition (Retrieved: 2020/03/09).